

בא וראה, אם אחרת יקח לו. הגלגולים שמתגלגלים בפסוק הזה כמה גדולים ועליונים הם, שהרי כל הנשמות נכנסות בגלגול, ולא יודעים בני אדם דרכי הקדוש ברוך הוא איך עומדים המאזנים ואיך גדונים בני אדם בכל יום ובכל זמן, ואיך נשמות נכנסות לדין עד שלא באות לעולם הזה, ואיך נכנסות לדין אחר שיוצאות מן העולם הזה.

כמה גלגולים וכמה מעשים נסתרים עושה הקדוש ברוך הוא עם כמה נשמות מערטלות, וכמה רוחות מערטלות הולכות באותו העולם שלא נכנסות לפרגוד של המלך, וכמה עולמות מתהפך בהם, והעולם שמתהפך בכמה פלאים נסתרים, ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים, ואיך מתגלגלות הנשמות כאבן בכף הקלע, כמו שנאמר ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע.

(והואיל והתחלנו לגלות) עכשו יש לגלות, שהרי כל הנשמות מהאילן הגדול והתקוף, שהוא הנהר שיוצא מעדן, יוצאות, וכל הרוחות מעץ אחר קטן יוצאות. הנשמה מלמעלה והרוח מלמטה, ומתחברות פאחת כמו זכר ונקבה. וכאשר מתחברות פאחת, אז מאירות אור עליון, ובחבור של שניהם נקרא גר. גר ה' נשמת אדם. מהו ג'ר? נ'שמה רוח. ועל החבור של שניהם פאחד נקרא גר, שכתוב (משלי ב) גר ה' נשמת אדם.

נשמה ורוח - זכר ונקבה להאיר פאחד, וזה בלי זה לא מאירים ולא נקרא גר. וכשמסתברים פאחד, הכל נקרא גר. ואז מתעטפת הנשמה ברוח לעמד שם למעלה בהיכל הגנוז, שכתוב (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף, לא כתוב יתעטף, אלא יעטוף,

הוא חזי (שמות כא) אם אחרת יקח לו, גלגולין דמתגלגלן בהאי קרא, כמה רברבין ועלאין אינון, דהא כל נשמתין עאלין בגלגולא. ולא ידעין בני נשא ארחוי דקודשא בריך הוא, והיאך קיימא טיקלא, והיך אתדנו בני נשא בכל יומא, ובכל עידן, והיך נשמתין עאלין בדינא, עד לא ייתון להאי עלמא, והיך עאלין בדינא, לבתר דנפקי מהאי עלמא.

כמה גלגולין, וכמה עובדין סתימין, עביד קדשא בריך הוא בהדי כמה נשמתין ערטילאין, וכמה רוחין ערטילאין אזלין בהוא עלמא, דלא עאלין לפרגודא דמלפא. וכמה עלמין אתהפך בהו ועלמא דאתהפך בכמה פליאן סתימין. ובני נשא לא ידעין, ולא משגיחין, והיך מתגלגלין נשמתין פאבנא בקוספיתא. כמה דאת אמר, (שמואל א כה) ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע.

(והואיל ושריין לנלאת) השתא אית לגלאה, דהא כל נשמתין, מאילנא רברבא ותקיפא דהוא נהר דנפיק מעדן נפקי. וכל רוחין, מאילנא אחרא זעירא נפקין. נשמה מלעילא רוח מלתתא, ומתחברן פחדא, פגוונא דדכר ונוקבא. וכד מתחברן פחדא, פדין נהרין נהירו עלאה. ובחבורא דתרווייהו אקרי גר. (משלי כ) גר יי' נשמת אדם. מהו ג'ר. נשמה רוח. ועל חבורא דתרווייהו פחדא אקרי גר, דכתיב גר יי' נשמת אדם.

נשמה ורוח: דכר ונוקבא לאנהרא כחדא, ודא בלא דא, לא נהרין, ולא אקרי גר, וכד מתחברן פחדא, אקרי כלא גר. וכדין אתעטף נשמה ברוח, לקיימא תמן לעילא, בהיכלא טמירא, דכתיב, (ישעיה נז) כי רוח מלפני שם למעלה בהיכל הגנוז, שכתוב (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף, לא כתוב יתעטף, אלא יעטוף,